



Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr.85g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 17 alin. (4) din Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător

CHIȘINĂU

19 iunie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Ludmila Chihai, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 18 iunie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 19 iunie 2018 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 17 alin. (4) din Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ridicată de către dl Andrei Cheptea, reprezentantul părții în proces, în dosarul nr. 2c-374/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 18 iunie 2018 de către dna judecător Maria Țurcan de la Judecătoria Chișinău, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul central, se află cauza civilă, intentată la cererea depusă de către Agenția Națională Transport Auto, privind retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic internațional deținute de către S.R.L. „MoldTransTur”.

4. Prin Decizia Agenției Naționale Transport Auto nr. 19 din 28 mai 2018 s-a dispus retragerea de la operatorul de transport S.R.L. „MoldTransTur” a autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic internațional. Motivul retragerii autorizațiilor a fost comiterea de către operatorul de transport rutier a abaterii prevăzute la articolul 39 alin. (16) lit. a) din Codul transporturilor rutiere.

5. Pe 15 iunie 2018, într-o ședință de judecată, dl Andrei Cheptea, reprezentantul S.R.L. „MoldTransTur”, a ridicat excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 17 alin. (4) din Legea nr. 235

din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

6. Prin încheierea din 15 iunie 2018, Judecătoria Chișinău, sediul central, a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

8. Prevederile relevante ale Legii nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător sunt următoarele:

Articolul 17 Principiul echitabilității (proportionalității) în suspendarea activității de întreprinzător

„(1) În sensul prezentei legi, suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător semnifică sistarea temporară a valabilității și/sau retragerea licenței/autorizației pentru activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.

(2) Activitatea de întreprinzător poate fi suspendată prin hotărâre judecătorească, adoptată în temeiul legii. Hotărârea instanței de judecată privind suspendarea activității întreprinzătorului se adoptă la cererea autorităților administrației publice și/sau altor instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control.

(3) În cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se anulează. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică până la adoptarea de către instanța de judecată a unei hotărâri definitive. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător încetează dacă, prin hotărâre a instanței de judecată, aceasta a fost anulată.

(4) Hotărârea judecătorească privind suspendarea activității de întreprinzător se adoptă în termen de 5 zile lucrătoare și se execută în conformitate cu legislația.

(4¹) În cazul în care suspendarea licenței/autorizației nu s-a soldat cu o hotărâre a instanței de judecată, iar autoritatea administrației publice și/sau o altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control este obligată, prin lege, să se adreseze instanței cu acțiune de retragere a licenței/autorizației, acțiunile se comasează într-o singură procedură judecătorească conform normelor și condițiilor stabilite de Codul de procedură civilă.

(5) Taxa de stat se restituie în cazul în care hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă, adoptată în urma contestării, este în favoarea agentului economic.

(6) Reluarea activității de întreprinzător se efectuează în temeiul hotărârii instanței de judecată care a emis hotărârea de suspendare a acestei activități sau a hotărârii instanței ierarhic superioare, în conformitate cu legislația în vigoare.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că prevederile contestate, care stabilesc că hotărârea judecătorească privind suspendarea activității de întreprinzător se adoptă în termen de 5 zile lucrătoare, limitează dreptul persoanei la apărare, garantat de articolul 26 din Constituție, prin neacordarea unui termen rezonabil, care i-ar permite persoanei interesate să demonstreze caracterul nefondat al suspendării activității de întreprinzător.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate ridicată, de către dl Andrei Cheptea, reprezentantul părții în proces, în dosarul nr. 2c-374/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central, este formulată de către subiectul abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

13. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 17 alin. (4) din Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, care stabilește că hotărârea judecătorească privind suspendarea activității de

întreprinzător se adoptă în termen de 5 zile lucrătoare și se execută în conformitate cu legislația.

14. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că, prin stabilirea termenului de 5 zile, persoanei nu i se acordă un termen rezonabil, care i-ar permite să demonstreze netemeinicia suspendării activității de întreprinzător, și prin urmare i se limitează dreptul la apărare, garantat de articolul 26 din Constituție.

15. În acest sens, Curtea nu poate reține critica textului legii în raport cu dispozițiile articolului 26 din Constituție privind dreptul la apărare, întrucât textul legal ce face obiectul excepției nu împiedică justițiabilul să reacționeze în mod independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale, instituind doar anumite termene care urmează a fi respectate.

16. Curtea menționează că articolul 17 din Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 stabilește principiul echitabilității (proportionalității) în suspendarea activității de întreprinzător. Suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător, în sensul legii menționate, semnifică sistarea temporară a valabilității și/sau retragerea licenței/autorizației pentru activitatea de întreprinzător, fapt care are ca efect imposibilitatea temporară a continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.

17. Activitatea de întreprinzător poate fi suspendată prin hotărâre judecătorească, adoptată în baza legii. Hotărârea instanței de judecată privind suspendarea activității întreprinzătorului se adoptă la cererea autorităților administrației publice și/sau a altor instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control. În cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a trei zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se anulează. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică până la adoptarea de către instanța de judecată a unei hotărâri definitive. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător încetează dacă, prin hotărâre a instanței de judecată, aceasta a fost anulată.

18. Curtea observă că prevederile articolului 17 alin. (4) din Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător se referă la un termen procedural care a fost stabilit în considerarea unor drepturi și interese ale agenților economici de natură să protejeze participanții la circuitul economic, pentru a nu periclita activitatea acestora și pentru a nu afecta dreptul lor de proprietate.

19. Dispozițiile legale menționate se justifică prin necesitatea asigurării judecării procesului într-un termen rezonabil și nu sunt de natură să împiedice exercitarea de către părți a dreptului lor la apărare, așa cum susține autorul excepției.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că în cadrul ședinței din 8 iunie 2018 instanța de judecată a dispus acordarea unui termen suplimentar și a fixat ședința pentru examinarea cauzei pentru 15 iunie 2018, pentru a nu limita dreptul la apărare al S.R.L. „MoldTransTur”, pe motiv că cererea de chemare în judecată a fost expediată prin poștă și nu a fost recepționată până pe 8 iunie 2018.

21. Prin urmare, Curtea conchide că circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei relevă existența unor garanții în sensul menționat de către autorul excepției de neconstituționalitate.

22. Mai mult, Curtea notează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legislator, cu respectarea anumitor exigențe, care include și stabilirea unor termene, după expirarea cărora valorificarea dreptului nu mai este posibilă.

23. Curtea menționează că termenul de cinci zile lucrătoare stabilit de către legislator în care instanța de judecată trebuie să adopte o hotărâre judecătorească privind suspendarea activității de întreprinzător nu este de natură să limiteze în mod disproporționat dreptul la apărare al persoanei.

24. Prin urmare, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a articolului 17 alin. (4) din Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ridicată de către dl Andrei Cheptea, în dosarul nr. 2c-374/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 19 iunie 2018
DCC nr. 71
Dosarul nr. 85g/2018*